

25. januar 2022

Vedtægt for borgerrådgiveren

Vedtægt for borgerrådgiveren i Odsherred Kommune

Kapitel 1 - Baggrund og generelle bestemmelser

§ 1 Odsherred Byråd har besluttet at oprette en borgerrådgiverfunktion. Borgerrådgiveren kan vederlagsfrit benyttes af borgere, virksomheder, organisationer m.v. i Odsherred Kommune. Borgerrådgiverfunktionen oprettes efter Lov kommuners styrelse §65e.

§ 2 Borgerrådgiveren er i sit virke uafhængig af den kommunale administration og ansættes og afskediges af Odsherred Byråd efter indstilling fra Økonomiudvalget.

§ 3 Formålet med borgerrådgiveren er overordnet at styrke dialog og forståelse mellem Odsherred Kommune og borgere, virksomheder m.v. Borgerrådgiveren påser i den forbindelse, at Odsherred Kommunes sagsbehandling sker i overensstemmelse med gældende lovregler og god forvaltningsskik.

§ 4 Byrådet har udpeget en whistleblowerenhed bestående af borgerrådgiveren. Whistleblowerordningen kan benyttes af kommunens ansatte samt samarbejdspartnere (leverandører) og lignende.

Stk. 2

Whistleblowerenheden skal i betryggende rammer behandle oplysninger fra kommunens ansatte samt samarbejdspartnere og lignende med henblik på at genoprette fejl og forsømmelser i kommunens administration og borgerbetjening.

Kapitel 2 - Borgerrådgiverens kompetence

§ 5 Borgerrådgiverens virksomhed omfatter de samme dele af administrationen, institutioner og tjenestesteder, som er omfattet af Byrådets virksomhed.

Udgangspunktet for borgerrådgiverens arbejde er en dialogbaseret tilgang.

§ 6 Borgerrådgiveren kan efter en henvendelse:

- a) vejlede om forståelsen af afgørelser og øvrig information fra kommunen
- b) rådgive om juridiske rettigheder, herunder eventuelle klagemuligheder

- c) undersøge, om kommunens sagsbehandling er i overensstemmelse med gældende lovgivning og god forvaltningsskik
- d) videresende/henvide til rette fagcenter eller instans
- e) bistå borgere i formuleringer af klager, herunder evt. oversende sager på vegne af borgere, som ikke selv har kompetencen til dette, fx med baggrund i handicap (borgerrådgiveren er alene i denne forbindelse overbringer af borgerens henvendelse og kan aldrig være partsrepræsentant)
- f) deltage i møder som bisidder for borgere, der måtte ønske dette

Stk. 2

Borgerrådgiveren kan ikke:

- a) træffe afgørelser eller ændre indholdet af en afgørelse
- b) behandle sager om serviceniveauet i kommunen
- c) behandle sager om kommunens personale- og ansættelsesforhold
- d) behandle sager, der allerede er påklaget til højere instans, indbragt for domstolene eller Folketingets Ombudsmand
- e) behandle en sag eller henvendelse uden forudgående høring eller afgørelse fra administrationen
- f) behandle sager, som Odsherred Byråd, Økonomiudvalget eller de til enhver tid værende stående udvalg har behandlet og taget stilling til
- g) behandle sager vedrørende forhold, der er ældre end 1 år, medmindre særlige forhold gør sig gældende

Stk. 3

Borgerrådgiveren kan i samråd med enten borgmester eller Byrådet gennemføre undersøgelsessager, fx hvis flere henvendelser udgør et mønster. Borgerrådgiveren kan på samme baggrund gennemføre undersøgelser af egen drift.

§ 7 Borgerrådgiveren afgør selv, om en klage eller henvendelse giver anledning til en nærmere undersøgelse, og hvilke dele af klagen eller henvendelsen undersøgelsen skal omfatte. Borgerrådgiverens afgørelse herom kan ikke påklages.

§ 8 Borgerrådgiveren tilstræber at behandle alle henvendelser med en ensartet grad af professionalisme. Borgerrådgiveren er særligt opmærksom på at sikre, at alle borgere i Odsherred Kommune så vidt muligt har mulighed for at få deres sag behandlet af borgerrådgiveren inden for en rimelig frist.

§ 9 Borgerrådgiveren kan afvise at realitetsbehandle en sag, hvis den skønnes særlig kompliceret eller tidskrævende og derfor kan få negativ indflydelse på sagsbehandlingstiden generelt hos borgerrådgiveren.

Kapitel 3 - Borgerrådgiverens forhold til borgere, virksomheder m.v.

§ 10 Henvendelser fra borgere til borgerrådgiveren behandles fortroligt, og borgerrådgiveren er omfattet af tavshedspligt. Udveksling og videregivelse af personoplysninger samt adgang til it-fagsystemer kræver derfor samtykke fra borgeren.

§ 11 Borgerne kan kontakte borgerrådgiveren enten skriftlig, telefonisk, pr. e-mail eller ved personligt fremmøde i borgerrådgiverens åbningstid. Borgerrådgiveren kan eventuelt afholde møder i borgerens eget hjem. Dette gælder især i forhold til borgere, der på grund af fysisk eller psykisk handicap kan have vanskeligt ved at få deres sag behandlet af borgerrådgiveren på anden måde.

Kapitel 4 - Borgerrådgiverens forhold til administrationen

§ 12 Udgangspunktet for borgerrådgiverens arbejde er dialog mellem borger og administration. Eventuelle uoverensstemmelser mellem borgere og administration bør således i første omgang søges løst i administrationen direkte.

§ 13 Kommunens centre forpligtet til at give borgerrådgiveren de oplysninger, der er nødvendige for at udføre borgerrådgiverens opgaver. Hvis en borger eller virksomhed har givet samtykke hertil, vil borgerrådgiveren selv kunne få læseadgang til oplysninger om vedkommende borger eller virksomhed i det eller de relevante it-systemer.

§ 14 Centrene skal besvare borgerrådgiverens anmodninger inden for maksimalt 10 arbejdsdage. Er det ikke muligt at svare inden denne frist, skal fagcentret orientere borgerrådgiveren om baggrunden for dette og oplyse, hvornår fagcentret forventer at kunne svare.

§ 15 Borgerrådgiveren kan efter endt undersøgelse udtale sig om, hvorvidt Odsherred Kommune efter borgerrådgiverens opfattelse har handlet i strid med gældende ret eller på anden måde gjort sig skyldig i fejl eller forsømmelser, herunder har tilsidesat principperne for god forvaltningssskik.

§ 16 Administrationen er ikke bundet af eventuelle anbefalinger eller henstillinger fra borgerrådgiveren. Et center, der ikke vil følge en anbefaling eller henstilling fra borgerrådgiveren, skal dog orientere borgerrådgiveren om det. Borgerrådgiveren vil i sådanne tilfælde vælge at orientere Strategisk Chefgruppe eller borgmesteren som formand for Byrådet.

§ 17 Borgerrådgiveren står i øvrigt til rådighed for administrationen i forhold til at afholde interne kurser, temadage eller lignende med indhold af særlig relevans for borgerrådgiverens virke i forhold til administrationen.

Kapitel 5 - Borgerrådgiverens forhold til Byrådet

§ 18 Borgerrådgiveren udarbejder en årsberetning til Byrådet. Årsberetningen skal som minimum indeholde:

- a) oversigt over antal behandlede sager og resultatet heraf
- b) beskrivelse af eventuelt generelt konstaterede problemer eller udfordringer
- c) borgerrådgiverens eventuelle forslag til forbedringer

§ 19 Årsberetningen offentliggøres, det gælder også eventuelle bemærkninger fra Strategisk Chefgruppe eller Hovedudvalget.

§ 20 Borgerrådgiveren står i øvrigt til rådighed for Byrådet i forhold til fx temadrøftelser og særskilte problemstillinger.

§ 21 Byrådet kan vedtage, at borgerrådgiveren skal undersøge områder af mere generel karakter, herunder fx spørgsmål om Odsherred Kommunes praksis i spørgsmål om fx ligebehandling eller diskrimination.

Kapitel 6 - Whistleblowerordningen

§ 22 Whistleblowerordningen i Odsherred Kommune er et tilbud til alle ansatte i Odsherred Kommune og ansatte hos kommunens samarbejdspartnere. Whistleblowerordningen blev vedtaget af Byrådet pr. 01. januar 2018 med henblik på at skabe yderligere åbenhed og gennemsigtighed i kommunen og tilskynde de ansatte til at ytre sig uden frygt for negative reaktioner. Ordningen i Odsherred Kommune er pr. 17. december 2021 afløst af en whistleblowerordning i henhold til lov om beskyttelse af whistleblowere, lov nr. 1436 af 29. juni 2021.

Stk. 2

Det er formålet med whistleblowerordningen, at:

- sikre åbenhed og gennemsigtighed i forhold til ulovligheder og alvorlige uregelmæssigheder i kommunen
- beskytte ansatte, som indgiver oplysninger til ordningen
- sikre, at de indgivne oplysninger bliver anvendt konstruktivt til at forbedre, forebygge og afværge fejl og ulovligheder i Odsherred Kommunes borgerbetjening og administration

§ 23 Enhver ansat i Odsherred Kommune samt samarbejdspartnere og lignende kan indgive oplysninger til whistleblowerordningen om grove fejl eller forsømmelser ved kommunens opgaveløsning. Det gælder også væsentlige og gentagne fejl eller forsømmelser. Det gælder også begrundet mistanke om sådanne forhold. Sådanne forhold dækker fx over oplysninger om lovovertrædelser eller manglende efterlevelse af juridiske forpligtelser, fare for enkeltpersoners sundhed og sikkerhed, fare for miljøet samt omsorgssvigt. Det gælder endvidere oplysninger om negative konsekvenser for ansatte, der har afgivet sådanne oplysninger.

Stk. 2

Ansatte, som i god tro indgiver oplysninger som nævnt i stk. 1, er beskyttede i overensstemmelse med de gældende regler i henhold til lov om beskyttelse af whistleblowere, lov nr. 1436 af 29. juni 2021. Whistleblowerenheden behandler indberetninger i henhold til denne lov.

Stk. 3

Oplysninger som nævnt i stk. 1 kan indgives anonymt.

§ 24 Den, der indgiver oplysninger som nævnt i § 22, stk. 1, bliver orienteret i fornødent omfang om sagens gang og udfald, jf. lov om beskyttelse af whistleblowere. Orienteringen kan være begrænset af regler om tavshedspligt m.v., og for så vidt angår oplysninger indgivet via whistleblowerportalen afhængig af, at indbretteren har valgt at følge med i sagen ved oprettelse af en postboks.

Stk. 2

Hvis whistleblowerenheden bliver bekendt med oplysninger, der tyder på, at det har haft væsentlige negative konsekvenser for en ansat i kommunen, at vedkommende har indgivet oplysninger til whistleblowerordningen som nævnt i § 22, stk. 1, skal whistleblowerenheden snarest muligt orientere Økonomiudvalget.

§ 25 Oplysninger om forhold, som falder uden for whistleblowerordningens formål og opgavebeskrivelse, skal afvises af whistleblowerenheden med en tilbagemelding til den, som har indgivet oplysningerne. Hvis meddeleren er anonym, henlægges sagen uden videre.

§ 26

Whistleblowerenheden skal for enhver oplysning vedrørende forhold som nævnt i § 22, stk. 1 foretage en vurdering af forholdets grovhed og mulighederne for at dokumentere forholdet gennem videre undersøgelser. Det sker med henblik på at konstatere, om Odsherred Kommune har handlet eller handler i strid med gældende ret eller på anden måde har gjort sig skyldig i grove fejl eller forsømmelser eller væsentlige og gentagne fejl eller forsømmelser.

Stk. 2

Når whistleblowerenheden har tilstrækkeligt med oplysninger i en sag, hvor forholdet umiddelbart må anses for groft, eller væsentligt og gentaget relevant sag, beder whistleblowerenheden centerchefen for det center, som sagen vedrører, om at iværksætte en undersøgelse. Såfremt det er en et medlem af kommunens øverste ledelse, der er indgivet oplysninger om, vil whistleblowerenheden selv iværksætte og gennemføre en undersøgelse i samråd med Økonomiudvalget, evt. med ekstern juridisk bistand.

Stk. 3

Det relevante center skal i forbindelse med oversendelse af sager i medfør af § 24, stk. 3 være opmærksom på, at der gælder en særlig skærpet tavshedspligt for oplysninger, der er indeholdt i indberetningen, herunder om whistleblowerens identitet, jf. lov om beskyttelse af whistleblowere, lov nr. 1436 af 29. juni 2021. Denne tavshedspligt videregives fra whistleblowerenheden til den relevante centerchef i forbindelse med oversendelse.

§ 27 Whistleblowerenheden skal for enhver undersøgelse, der er iværksat i medfør af § 24, stk. 2, have en tilbagemelding om, hvornår en undersøgelse forventes afsluttet af det pågældende center, og hvad udfaldet af den pågældende undersøgelse har været.

Stk. 2

Whistleblowerenheden kan orientere Økonomiudvalget, det respektive stående udvalg eller Byrådet om udfaldet af sådanne sager.

§ 28

Borgerrådgiverens beretning, jf. § 18, skal indeholde en redegørelse for whistleblowerordningen.

Kapitel 7 - Ikrafttræden

§ 29 Denne vedtægt træder i kraft den 1. marts 2022.